

Finansdepartementet

Huseiernes innspill til Høringsnotat om skattlegging av inntekt ved salg av overskuddsstrøm i privat bolig, Sak:24/2798

Huseierne er en partipolitisk uavhengig forbrukerorganisasjon for landets boligeiere. Vi har 277.500 medlemmer, noe som utgjør ca. 10 prosent av alle landets husholdninger. I tillegg representerer vi også over 7200 sameier og frittstående borettslag. Medlemmene våre bor i leiligheter, rekkehus og eneboliger, og representerer bredden i den norske boligmassen.

Huseierne er bekymret for det samlede økonomiske trykket på forbrukerne i en tid hvor ikke bare nettleien og strømprisen er høy. Strøm er blitt en uforutsigbar utgiftspost, og våre egne undersøkelser viser at strøm er den varen/tjenesten flest forbrukere bekymrer seg over. Mange husholdninger har de siste årene gjort store investeringer av egen lomme i solpaneler for egenproduksjon på taket. Derfor er Huseierne opptatt av at vi sikrer disse forutsigbare vilkår, ordninger og skatteregler, slik at regnestykket for lønnsomhet ikke plutselig forandrer seg drastisk over natten. Da risikerer vi at boligeiere slutter å investere i solpanel på eget tak.

Huseierne støtter foreslåtte særregler

Departementet foreslår i dette høringsnotatet å innføre særregler for beskatning av inntekt ved salg av overskuddsstrøm fra solcelleanlegg i private hjem. Forslaget følger opp anmodningsvedtak nr. 541 for 2024 fra Stortinget, jf. Dokument 8:68 S (2023–2024) og Innst. 222 S (2023–2024). I vedtaket ble regjeringen bedt om å utrede og legge frem forslag om særregler som gir et skattefritak for salg av overskuddsstrøm fra private boliger.

Overskuddsstrøm oppstår der produksjon av strøm i private hjem i perioder er større enn forbruket av strøm. Etter gjeldende regler er inntekt fra salg av egenprodusert strøm å regne som skattepliktig. Huseierne med flere har vært sterkt kritiske til denne tolkningen av skattereglene, og vi er derfor svært positive til regjeringens foreslåtte skattefrie beløpsgrense på 10.000 kroner og sjablongfradrag på 15 prosent.

Forslaget innebærer at for inntekt fra produksjonsanlegg som har til hovedformål å forsyne egen bolig eller fritidsbolig med strøm, innføres det en beløpsgrense på 10.000 kroner før skattepliktig inntret. For de som produserer strøm som gir skattepliktig inntekt over beløpsgrensen, foreslås det et såkalt sjablongfradrag som innebærer at 85 prosent av inntekten regnes som skattepliktig. Regjeringens foreslåtte særregler fjerner enn så lenge noe av usikkerheten rundt lønnsomheten i anskaffelse av solanlegg på privat eiendom. Huseierne ønsker derfor at dette trer i kraft raskest mulig.

For at insentivene til solkraftinvesteringer ikke skal svekkes, må det også sikres at skattefritaket beholde sin verdi - også over tid. Vi ønsker derfor at det samtidig legges opp til en årlig indeksregulering av bunnfradraget.

Fritak for skatt på egenprodusert strøm

Et bunnfradrag på 10.000 kroner vil i praksis bety at de fleste som selger overskuddsstrøm fra fornybar energiproduksjon tilknyttet egen bolig ikke vil skattlegges for det, siden det ofte vil være relativt beskjedne inntekter fra salg av overskuddsstrøm. Men det er viktig å presisere at forslaget ikke sier noe om varigheten på dette bunnfradraget eller det prosentvise sjablongfradraget. Det gjør at Huseierne fremdeles er bekymret for skattlegging av overskuddsstrøm fra vanlige husholdningskunder i tiden fremover.

I henhold til dagens skatteregler, kan man skattlegge. Selv om bunnfradraget beskytter nå, vet vi ikke hva som skjer med dette i fremtiden. Dette har vi erfaring med fra eiendomsskatt. Bunnfradrag og sjablongfradrag kan alltid justeres eller fjernes. Huseierne mener derfor det er viktig at det blir fullt fritak for skatt på egenprodusert strøm til eget forbruk. Vi mener at salg av overskuddsstrøm for private boligeiere som er lavere enn årsforbruket for boligen, ikke skal skattlegges. Dette blir helt avgjørende for realisering av målet om 8 TWh solkraft innen 2030.

Unødvendig byråkrati

For en sluttbruker som blir omfattet av kapitalskatt, betyr det i praksis at en stor andel av Enovatilskuddet som gis i støtte til innkjøp av anlegget vil gå til å betale skatten over anleggets levetid. Dette, sammen med stor usikkerhet rundt fremtidig strømpris, strømstøtte og støtteordninger, vil være svært ødeleggende for husholdningenes motivasjon til å gjøre store investeringer i solpaneler av egen lomme.

På lik linje med at utleie i privatbolig skal være skattefritt, må salg av overskuddsstrøm også være det. Dette tjener fellesskapet, og det at enkeltpersoner investerer i egenproduksjon er positivt for kraftbalanse og kostnadene på både strøm- og nettsiden. Det vil være uklokt å skattlegge de som har investert store summer på noe som ikke gir avkastning på mange år – men som i alle høyeste grad tjener fellesskapet.

Gjennomføringen av skatteplikten kan etter hvert også bli uforholdsmessig krevende for både skattepliktige og skattemyndighet. Det er også naturlig å diskutere et fradrag på verdi av anlegget hvis man skal få skatt på overskudd.

Skattlegging er ikke veien å gå

Det er i skrivende stund 29.545 plusskunder i landet, og i underkant av 25.000 av disse er husholdninger, ifølge [NVEs egen statistikk](#). Mesteparten av disse, 24.510 plusskunder, finner du i NO1 og NO2. I NO3, NO4 og NO5 er det kun 5035 plusskunder til sammen. I årene mot 2030 og 2050 skal ambisiøse klima- og solmål nås, noe som betyr at mange flere boligeiere må mobiliseres til å investere store summer av egen lomme.

For at dette markedet skal vokse, er det helt essensielt at det framstår som lønnsomt for hver enkelt boligeier. Da trenger vi ikke bare gode støtteordninger gjennom Enova, men også stabile vilkår og forutsigbarhet i årene fremover. Husholdningene må vite at rammebetingelsene for skatt og avgifter vil være gunstige og stimulerende for lønnsomme investeringer på lang sikt. Hyppige endringer, omlegginger og kutt gjør at det blir vanskelig for forbrukerne å regne hjem investeringen, og usikkerheten fører til svekket motivasjon for å gjennomføre viktige energiltak hjemme.

Stort behov for mer kraft

For å nå ambisiøse klimamål og sikre nok kraft i klimaomstillingen, kan vi ikke bare vente på utbygging av ny kraftproduksjon. Det tar tid, krever store investeringer og er ofte både konfliktfyllt og vanskelig å realisere. Energieffektivisering og egenproduksjon krever ikke omfattende søknadsprosesser og utredninger. Det kan gjennomføres raskt og konfliktfritt, og er en av de få områdene hvor vanlige folk kan bidra aktivt i det grønne skiftet.

Egenproduksjon bidrar til mindre behov for kjøp av kraft, og gir overskuddskraft for salg. Samtidig vil lagring, deling og lokale energisamfunn fungere i godt samspill med nettet, og avlaste det ved behov. Selv om installasjon av solpaneler på private boliger i de fleste tilfeller tar veldig mange år før man kan regne hjem den store investeringen med private midler og lite støtte, er det stadig flere boligeiere som tar ansvar og bidrar. Disse initiativene må vi heie frem fremfor å skattlegge. Bare slik får vi flere til å hoppe ned fra gjerdet.

Oslo, 14. august 2024

Linda Ørstavik Öberg
Energipolitisk rådgiver

Morten Andreas Meyer
Generalsekretær